

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Frihed i fællesskab : Det konservative Folkepartis holdningsprogram

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1992

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

DET KONSERVATIVE FOLKEPARTIS HOLDNINGSPROGRAM

7. JUL 1993

Frihed i fællesskab

Vedtaget på Det konservative folkepartis landsrådsmøde i Odense den 8. november 1992

Det konservative folkeparti fremlægger hermed et nyt program, der med udgangspunkt i begrebet frihed præsenterer konservative holdninger til den videre samfundsudvikling i Danmark i 1990'erne og ind i det ny årtusinde.

Dette holdningsprogram er formuleret med baggrund i de erfaringer, vi har gjort os igennem en begivenhedsrig årti, hvor konservative politik er blevet centralt placeret, og hvor konservative løsninger på de samfundsmæssige udfordringer har fået fornyet aktualitet og styrke.

Da Det konservative folkeparti i september 1981 vedtog programmet "En fremtid i frihed" var situationen i Danmark og ude i verden på væsentlige områder afgørende forskellig fra den, vi nu befinder os i.

Indtil et Danmark i de mellemlygende år blevet et nyt, langt mere dynamisk og økonomisk stærkere samfund. Den borgerlige regeringsdannelselse i 1982 under konservativ ledelse har sat sig sine tydelige spor.

Men vigtigere - ikke mindst på længere sigt - end de iøjnefaldende økonomiske resultater, er det holdningskifte, der nu er sket igennem i det danske samfund. Konservative værdier og begreber peger samfundsdebatten med langt større vægt end før. Ord som frihed og ansvar, valgmuligheder, livskvalitet, effektivitet, markedsøkonomi, privatisering, decentralisering og retssikkerhed har fået fornyet betydning. Mennesker vender sig ikke længere automatisk til det offentlige for at få alle problemer løst. Flere vil klare sig selv, og mange flere ønsker den offentlige sektor reformeret, moderniseret og begrænset.

Udadtil er respekten om Danmark blevet styrket gennem en konsekvent borgerlig ledelse af vor udenrigs- og forsvars-politik. Det konservative folkeparti har arbejdet aktivt for, at Danmarks rolle som deltager i en dynamisk og åben udvikling af Det europæiske Fællesskab styrkes. De frihedsidealer, som er så afgørende for konservatismen, er som følge af socialismens sammenbrud, Murens fald og Østblokkens opløsning blevet virkelighed for millioner af mennesker, som i årtier var tralbundne af totalitære systemers fattigdom og fangelejr.

Også Den tredje verden vender sig nu bort fra marxismen og socialismen. Borgerlige værdier som frihed, markedsøkonomi og menneskeretigheder vinder frem overalt.

Den danske og internationale udvikling bekræfter således konservatismens betydning som udgangspunkt for en fri, ansvarlig og tolerant samfundsudvikling.

I det følgende uddybes de moderne danske konservative holdninger om frihed, ansvarlighed og om respekten for det enkelte menneske, der er nøgleord i vor opfatelse af, hvorledes vi vil gøre vor indflydelse gældende.

Vore holdninger er solidt forankret i vort lands historie, i den danske kulturtradition, i det kristent-humanistiske livs- og i den demokratiske styreform. Og det ny konservative program, som har sit udgangspunkt i vort ønske om at forandre for at bevare, er samtidig et oplæg til fornyet debat om mennesker og samfund, om engagement og medbestemmelse på alle samfundslivets områder.

KONSERVATIVE HOLDNINGER

Historiens perspektiv

I disse år bekræftes Det konservative folkepartis grundholdninger atter. Østeuropas frigørelse og Sovjetunionens sammenbrud er et verdenshistorisk vendepunkt og et færel til at opdele de politiske systemer, som vi konservative aldrig har troet på.

Partiets stiftere sårev i 1915, at det er "den personlige friheds fase, Det konservative folkeparti vil rejse som bannermærke i vort folk." I dag siger vi det med andre ord, men frihed er stadig kernen i den konservative grundholdning.

Frihed og ansvar

Vi tror ikke på et glæmsbillede af ubegrænset frihed. Ingen frihed uden ansvar - ansvar for sig selv og ansvar for andre. Etik og moral er ikke forældede begreber.

Socialismen tager altid både råderam og ansvar fra den enkelte. Konservatismen giver det enkelte menneske frihed til selv at vælge og tage et ansvar.

Fremtiden er forandring

Vi tror ikke på, at den historiske udvikling

bevæger sig henimod et "mål" efter egen sin lov. Vi opstiller ikke en faciliteliste, som historien skal leve op til. Vi erkender, at vi lever under forandringens lov.

Vi beklager ikke forandringens stadige udfordring. Og vi indser, at frihed ikke vindes en gang for alle. Friheden må til stadighed forsvares og forvaltes - under hensyntagen til tidernes skift.

Men vi tror, at vort grundlæggende konservative syn på frihed og ansvar også fremover vil bevare sin værdi.

Forskellighed og tolerance

Mennesker er forskellige. Netop forskellene er en værdifuld del af virkeligheden. Og vi erkender, at virkeligheden må være fyldt med modsætninger. Virkeligheden kan og skal ikke ensrettes.

Modsætningerne skal ikke afskaffes. De skal afbalanceres i en tolerant og demokratisk proces.

Tolerance udspringer af respekt for andres mening og andres særpreg. Men tolerance er ikke det samme som ligestilling.

De lande, der ikke målbevidst kæmper for deres egen og den enkelte borgers frihed, taber ofte begge dele.

At have friheden som grundholdning er det modsatte af at lade stå til. Friheden kan kun vindes gennem et stadig engagement.

Vi er alle en del af mange slags fællesskaber. Familie, venner og arbejde. Men det, der binder os sammen, er vort danske fællesskab. Det skal vi varme om. Et folk er hjemløst uden en tradition. Vi skal passe godt på Danmark - på dansk kultur og dansk natur.

Den danske mentalitet

Vi skal vide, hvilket Danmark vi vil give videre. Vi skal gøre os klart, hvad danskhed er. Vi skal være stolte af de generationer, der har sat deres præg på den danske mentalitet.

Konservative grundholdninger skal omsættes i praktiske resultater. Ideerne om frihed, ansvar og fællesskab er ikke abstrakte størrelser. De må under skiftende tiders vilkår udmentes i arbejdsprogrammer, der trækker tråden fra vore grundholdninger til løsningen af de aktuelle problemer.

FRIHEDEN SOM GRUNDHOLDNING

Den moderne konservatisme

- tillid til mennesket
- åben, kritisk
- frihed og ansvar
- forskellighed og tolerance
- fri markedsøkonomi

Konservatisme er tillid til mennesket. Det enkelte menneske skal have frihed til at forme sit eget liv og respektere, at andre skal have den samme frihed.

Vort udgangspunkt er dagens Danmark, som vi holder af, og som vi vil videreudvikle som et stadig mere frit og velstående samfund med større udfølelsesmuligheder for hver enkelt dansker.

Den moderne konservatisme er åben, kritisk, stiller spørgsmål, tager ikke tingene for givet. Den har, i modsætning til socialismen og den klassiske liberalisme ingen faciliteliste, intet slutmål. Men det er fælles holdninger, ideer, mål og begreber, som er grundstammen i konservatismen, og som vi styrer efter i vort politiske arbejde. Vi ønsker ikke at skabe lykken, for den skaber man kun selv. Vi ønsker derimod at begrænse den ulykke, man uforskyldt udsættes for.

Konservatismen tager således sit udgangspunkt i det enkelte menneske og dets behov og ansvar og ikke i økonomiske teorier eller forestillinger om det fuldendte eller færdige samfund. Vi konservativt tror på bestandig udvikling, på evolution i modsætning til revolution. Vi sætter erfaringen over spekulatøren, historien over utopien.

I det moderne samfund, hvor forandringerne sker med stadig større hast, er behovet for, at de politiske mål defineres med grundlag i konservativ livsholdning derfor større end nogensinde. For konservatismen er det afgørende, at udviklingen ikke går hurtigere, end mennesket og dets norm- og værdiansat kan følge med til. For konservatismen er respekten for de menneskelige værdier vigtigere end kortsynede økonomiske overvejelser. Samfundet skal indrettes efter menneskers behov og ønsker, ikke omvendt.

Ingen frihed uden ansvar - Intet ansvar uden frihed

Det er fundamentalt i den konservative holdning, at det enkelte menneske betragtes som ansvarlig for egne handlinger og for egne valg. Det, vi vælger eller fravælger, har konsekvenser, som vi må påtage os

Tolerance udspringer af respekt for andres meninger og andres særpreg. Men tolerance er ikke det samme som ligestilling.

ansvaret for. Uden ansvar bliver menneskets valg og handlinger ligegyldige.

Ansvar er knyttet til personlige begreber som etik og moral. Det betyder, at mennesket skal sætte grænser for sig selv og dermed også undgå, at andre sætter dem. Opfattelsen af, at noget er godt og noget er dårligt, er en central del af konservativt livsopfattelse.

Når handelfrihed følges af ansvar, betyder det, at den enkelte kan udnytte sine valgmuligheder på en meningsfyldt måde. Men begrebet ansvar har også et indhold af pligt. Det ansvar, den enkelte har for sig selv og sine nærmeste,

er også en pligt, som mennesket bør påtage sig, også når indsatsen kræver afavn, personlige ressourcer og besvær.

Det offentlige må derfor aldrig tage ansvaret fra den enkelte. Tværtimod skal menneskets mulighed for at kunne vælge og tage et ansvar for sine handlinger styrkes.

Friheden til at vælge er udviklende for individets ansvarfølelse, fordi friheden placerer ansvaret dér, hvor det hører hjemme, først og fremmest hos det enkelte menneske.

Frihed under ansvar er derfor afgørende for konservativt tankegang. Men friheden kan aldrig være ubegrænset. Grænser går, hvor frihedsudfoldelsen indskrænker andres frihed.

Når ansvaret bliver det enkelte menneskes, betyder det, at borgerne så vidt muligt selv må varetage opgaverne i samfundet.

Vor holdning er, at det offentlige ikke skal løse de opgaver, som lige så godt eller bedre kan løses af det enkelte menneske. Hvor den enkeltes handlinger især har konsekvenser for den pågældende selv, bør der udvises stor tilbageholdenhed med politiske indgreb. Der kan og skal være grænser for politik.

Men naturligvis rummer det moderne samfund udfordringer, der er så store, at ansvaret ikke kan bæres individuelt, og ikke meningsfuldt kan pålægges det enkelte menneske. De store miljømæssige opgaver er indlysende eksempler på et område, som fordrer et kollektivt ansvar med en deraf følgende fælles indsats og regulering. Også fordi enkeltdividets interesser på kort sigt ikke nødvendigvis er identiske med fællesskabets interesser på lang sigt.

Trivsel og tryghed

For Det konservative folkeparti er det afgørende, at mennesker kan trives og føle sig trygge i hverdagen. Tryghed har mange facetter.

Tryghed kan styrkes ved retten til at eje. Vi ønsker, at den private individuelle ejendomsret - f.eks. på boligområdet - får øget betydning for stadig flere mennesker.

Tryghed forudsætter social ansvarlighed. Menneskers tryghed i tilværelsen styrkes, når de ved, at der er hjælp at få, hvis de uforståeligt kommer i en situation, hvor de har brug for støtte i tilfælde af

sygdom, arbejdsløshed eller andre alvorlige, sociale problemer.

Tryghed forudsætter også, at der føres en konsekvent respolitik, der beskytter borgerne mod krænkelse og overgreb, og som yder dem retssikkerhed.

Tryghed er endvidere, at samfundet har et velfungerende uddannelsessystem, der er til rådighed for alle.

Balancens samfund

Udtrykket "balance" er et konservativt nøgleord. Vi betragter det som en vigtig opgave at sikre balancen mellem frihed og

lighed. Absolut lighed fører til ulighed for de fleste, absolut frihed fører til ufrihed for de fleste. Bliver der for meget af det ene, risikerer der at blive lidt af det andet. Det er tilfældet, når trygheden og det sociale sikkerhedsnet bliver så omfattende, at friheden til at vælge føles uden konsekvenser - og når en overdreven beskatning hæmmer borgerens frihed til at disponere.

Viekkeligheden er således fyldt med modsætninger, som er uundgåelige i et fællesskab af mennesker. Vor opgave er til stadighed at tilstræbe balancen mellem frihed, ansvar, tryghed og lige muligheder.

Forskellighed og tolerance

Det konservative menneskesyn er præget af den opfattelse, at alle mennesker er født forskellige, men ligeværdige og med samme fundamentale retigheder. Målet for konservativ politik er derfor ikke lighed - men lige muligheder. Forskellighed er en selvstændig kvalitet, der skaber fremdrift og udvikling. Det er samarbejde mellem forskellige emner, der skaber samfundets udvikling.

De, der har meget, skal naturligvis også bidrage mere til fællesskabet end de, der har lidt. En ekstra indsats skal naturligvis kunne betale sig og anerkendes som et gode, også for samfundet.

Konsekvensen af vor respekt for forskelligheder er, at tolerancen bliver en selvfølge. Men tolerance må aldrig blive det samme som ligegyldighed over for værdier og traditioner.

Tradition og identitet

Fælles rødder i historie og kultur er afgørende for et folk og en nations identitet. Respekten for den sum af viden og erfaring, der er opsamlet gennem århundreder, samt forankringen i den kristne livsopfattelse er grundlaget for vores eksistens og samfundsudvikling. Fælles rødder giver fælles ståsted og værdier, som fører til tryghed, tillid og indbyrdes respekt. Som konservative vil vi derfor varme om vore værdier og traditioner, om vor historie, om vort kongehus og vort lands styreform, om vort danske sprog, vor kirke og kultur.

Vi ønsker at forandre for at bevare og for at skabe nyt og bedre. Men der skal være sammenhæng og kontinuitet mellem det samfund, vi kendte i går - det, vi

nu er del af - og det, vi er på vej ind i med morgendagen. Vi vil holde fast i det gode, som allerede findes i det danske samfund, og bevare respekten for det, vi har arvet, i kristendom, i kultur, i familieblod og i vore almindelige livsværdier.

Det aktive demokrati

Kun gennem en deling af samfundsmagten kan individet sikres størst mulig personlig frihed og magtmisbrug forhindres. Det repræsentative demokrati giver fortsat de bedste betingelser for, at den vanskelige balancegang mellem den enkeltes frihed og de fælles forpligtelser lykkes.

Demokratiet karakteriseres ikke blot ved flertallets ret til at bestemme, men til lige ved flertallets respekt for og accept af mindretallet. Demokratiet forudsætter, at også mindretallet høres, at der tages hensyn til dets interesser, og at dets rettigheder beskyttes, men folkestyret må ikke kunne handlingslammes på grund af pression eller trusler fra mindretal eller enkeltsagsbevægelser. Respekt for love og bestemmelser påhviler både flertal og mindretal. Et folkestyre må også kunne forsvare sig selv og sikre, at dets fælles vedtagelser efterleves og respekteres.

På kommunalt plan skal der åbnes for mere direkte demokrati. I afgørende spørgsmål må borgerne kunne høres gennem folkestemninger. Mange spørgsmål kan afgøres decentralt gennem en demokratisk proces blandt netop dem, der direkte vedrører.

Lovene skal forvaltes så åbent, at borgerne får bedst mulig indsigt i grundlaget for det offentlige handlinger. Der må sættes klare grænser for det offentliges indgriben.

Næthed

For at den enkelte skal kunne tage stilling og få mest mulig del i beslutningerne, må der til stadighed tilstræbes åbenhed, enkelhed og overskuelighed i vor politiske beslutningsproces.

Det konservative folkeparti vil begrænse den offentlige aktivitet og statens rolle gennem en styrkelse af nærhedsprincippet og det enkelte menneskes medindflydelse. Vi vil øge decentraliseringen, indføre selvforvaltning, gennemføre større borgerindflydelse og en enklere administrativ struktur i Danmark.

På vigtige områder inden for f.eks. miljø, uddannelse, social- og sundhedsvæsenet, hvor varetagelsen af opgaverne i vidt omfang kan uddelegeres til kommunerne, må der stilles nogle minimumskrav, så der er et rimeligt fælles niveau for de ydelser, som samfundet tilbyder i de forskellige dele af landet. Det er imidlertid vigtigt, at kommunerne ikke blot reduceres til administrative enheder, der udfører opgaver, som staten pålægger dem. Der skal være plads til, at kommunerne kan vælge forskellige løsninger.

Det er også en forudsætning for borgerens deltagelse i samfundslivet, at mulig-

heden for aktiv deltagelse ikke bare er til stede i forhold til det politiske liv, men også i forhold til det økonomiske. Spredning af ejendomsretten til flest mulige er således en fundamental konservativ holdning.

Med spredning af den individuelle ejendomsret må også følge den medindflydelse, det ansvar og den risiko, som ejendomsretten indebærer.

Markedskøkonomi

Det konservative folkeparti betragter en fri markedskøkonomi og social ansvarlighed som nært forbundne begreber. Kun i et samfund med markedskøkonomi og velfærd, som markedskøkonomien skaber, kan der gøres en effektiv indsats for at hjælpe de svage og beskytte miljøet. Derfor skal den økonomiske politik udformes, så erhvervs- og borgere får de bedste mulige rammer at fungere indenfor.

FRIHEDEN FORSVARES OG FORVALTES

Mulighedernes Danmark

- lige muligheder
- samfund og velfærd
- væsentlig samarbejde
- troværdigt forvar
- menneskerettigheder
- europæisk fællesskab

Konservativens mål er lige muligheder for alle. Samfundets indretning skal derfor sikre, at alle får de samme muligheder.

For det enkelte menneske står retten til frit valg af beskæftigelse som en af de vigtigste frihedsrettigheder. Ikke alle har samme forudsætninger for at påtage sig et bestemt stykke arbejde, men vi skal ikke acceptere nogen form for usalige begrænsninger i den lige adgang til beskæftigelse. Ligestilling mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet er derfor også en selvfølge.

Den grundlovssikrede ret til frit at organisere sig har haft stor betydning på det danske arbejdsmarked. Men retten til ikke at organisere sig er lige så fundamental. Ingen skal derfor kunne rvinges til at være medlem af en forening, og påberøelse af denne ret må ikke betyde diskrimination ved adgang til beskæftigelse.

Ytringsfrihed og privatlivets fred

Ytrings- og informationsfrihed er afgørende individuelle rettigheder. Forudsætningen for, at mennesket kan vælge frit, er kendskabet til, hvad der kan vælges imellem. Lige muligheder forudsætter lige adgang til viden.

Skolen skal styrke børnenes evne til at indsamle og bedømme oplysninger i et samfund med en bestandigt voksende informationsmængde. Folkeoplysningen skal fremme mulighederne for livet igennem at erhverve sig viden og hente inspiration.

Vi vil væk fra ethvert statsligt formynd-

For Det konservative folkeparti er det afgørende, at mennesker kan trives og føle sig trygge i hverdagen.

Den grundlovssikrede ret til frit at organisere sig har haft stor betydning på det danske arbejdsmarked. Men retten til ikke at organisere sig er lige så fundamental.

ori på informationsområdet. Statens rolle skal begrænses til at holde borgerne velorienteret om de offentlige funktioner og til at sikre mediansvar og trykfrihed.

Det konservative folkeparti vil fortsat modstå sig, at offentlige myndigheder gennem sanktionering af registre kan danne sig et totalbillede af det enkelte menneskes forhold. Sanktionering kan dog være en nødvendighed, når det drejer sig om at afsløre og efterforske kriminalitet samt hindre misbrug. Borgerne skal have adgang til regelmæssigt at kende de oplysninger, der er registreret om dem.

Velfærd og retssikkerhed

Samfundet skal fortsat hjælpe mennesker, der er kommet i nød på grund af sygdom eller pludselig indtægtsbortfald.

Men vi vil styrke forsikringsprincippet på arbejdsløsheds- og sygdomsområdet for at fremme større personlig ansvarlighed.

Frihed for det enkelte menneske er tæt knyttet til fællesskabets personlig tryghed. Borgernes retssikkerhed afhænger af et velfungerende politi og retsvæsen, der effektivt håndhæver lovene og forebygger kriminalitet.

Domstolens uafhængighed og respekt for lovene er grundsten i vort demokrati. Derfor må vi stille krav om, at domstolene arbejder hurtigt og konsekvent.

Danmarks forhold til omverdenen

Det konservative folkeparti blev skabt på forsvarsviljen og på tanken om det enkelte menneskes frihed. Også idag står frihed for det enkelte menneske og bevarelse af Danmarks frihed i centrum for Det konservative folkepartis politik.

NATO og WEU

Før Den anden Verdenskrig arbejdede Det konservative folkeparti ihærdigt, men

forgæves, for, at Danmark skulle kunne forsvare sig. Og da friheden gik tabt, var konservative i forreste række i kampen for at genvinde den.

Vi søgte efter krigen sikkerhed mod ny ufrihed ved samarbejde med andre demokratiske nationer som medlem af NATO. Det fællesskab vil vi fortsætte i 90'erne. Lande, der deler demokratiske frihedsidealer og menneskeopfattelse må sammen sikre frihed og fred.

Vi går ind for en styrkelse af det sikkerhedspolitiske samarbejde i Europa. Vi vil derfor arbejde for at inddrage de ny europæiske demokratier i et stadig tættere sikkerhedspolitisk samarbejde med Vesteuropa, men uden at svække båndene til USA. Det konservative folkeparti betragter fortsat De Forenede Staters rolle for demokratiernes fælles sikkerhed som værende af afgørende betydning.

Vi vil aktivt arbejde for, at Danmark bliver medlem af Vestunionen (WEU) for at fremme det europæiske forsvarssamarbejde. Men Vestunionens funktioner skal være forenelige med den fælles atlantiske

sikkerheds- og forsvarspolitik, som NATO-samarbejdet bygger på.

Et troværdigt forsvar

Det konservative folkeparti anser et velfungerende og stærkt dansk forsvar som vort vigtigste bidrag til, at den fælles frihed kan sikres. Vi skal bære vor del af den fælles forsvarsbyrde. Det forudsætter, at dansk forsvar moderniseres i takt med den teknologiske udvikling. Vi vil fastholde og styrke Hjemmeværnet som et effektivt og bredt folkeligt bidrag til Danmarks forsvar.

Værnpligten og forsvarsviljen hænger uløseligt sammen. Derfor skal vi fastholde og styrke den almindelige værnepligt. Både holdningsmæssigt og militært er den et afgørende grundlag for forsvarrets udvikling som en del af det danske samfund.

Den internationale udvikling er altid ubudsigtelig. Men er vi sikre: Et forsvar, der er afskaffet i blind tillid til evig fred og afspænding, kan ikke gensekkes på kort tid, hvis udviklingen pludselig vender.

Danmark kan sikkerhedsmæssigt ikke nøjes med at tænke i europæiske baner. Udfordringer mod vor fred og frihed kan opstå i en større sammenhæng. Derfor må vi også være i stand til at yde vort bidrag til international sikkerhed. Vi bør ikke alene overlade det til andre at sikre vore interesser.

Demokrati og menneskerettigheder

Når det gælder indsatser for fred og frihed på internationalt plan, skal FN's fredsbevarende evne styrkes således, at alle de muligheder, som FN-pagten rummer, herunder de militære, kan bringes til anvendelse. Men vi erkender samtidig, at der kan opstå situationer, hvor nødvendige initiativer kan blive bremset af veto i

Sikkerhedsrådet. Demokratiets må derfor kunne varetage egne interesser og beskytte elementære menneskerettigheder. Gang på gang efter Den anden Verdenskrig har det internationale samfund passivt set til, mens barbariske handlinger har fundet sted i ly af nationale grænser.

Sikring af menneskerettighederne skal ikke defineres ved landegrenser, men af holdninger. Det internationale samfund må kunne komme forfulgte og nødlidende til udsættelse. Vi må kunne gribe ind, når sulten bruges som våben, eller hvis nationale eller religiøse mindretal trues med udslættelse. At bringe folkemoed til ophør må være tangerende at beskytte en civiliseret suverænitæt.

Mod sult og fattigdom
Sult, sygdom og mangel på de mest elementære forudsætninger er trods årtiers international u-landsbistand stadig aktuelle problemer for store dele af verdens befolkning. Vi skal derfor fortsætte vor indsats, men det skal ske på en kritisk må-

de, så dansk hjælp effektivt når de mennesker, som trænger mest.

De konservative krav om beskyttelse af menneskerettighederne skal fortsat præge vor u-landshjælp. Der er en nær sammenhæng mellem respekt for de grundlæggende menneske- og frihedsrettigheder og en holdbar og gunstig økonomisk udvikling.

Også for udviklingslandene gælder det, at frihed og markedsøkonomi er de vigtigste forudsætninger for økonomisk og social fremgang for alle befolkningsgrupper. En yderligere liberalisering af verdenshandelen vil også være et vigtigt bidrag. Princippet om "hjælp til selvhjælp" må i videst muligt omfang præge den danske indsats. Direkte dansk bistand uden om store internationale bureaukrater er generelt den mest effektive hjælpemod.

Flygtninge og u-landsbistand

Styrkelse af de fundamentale rettigheder og fremme af den økonomiske udvikling i andre verdensdele vil effektivt modvirke de omfattende flygtningestrømme og de medfølgende store menneskelige og materielle omkostninger. Vi lægger vægt på at styrke FN's arbejde på flygtningområdet. Flygtninge skal hjælpes så tæt på deres hjemlande som muligt.

Vi skal fortsat hjælpe mennesker, der er i nød. Men vi skal ikke gennem den danske asyllovgivning løse sociale eller økonomiske problemer i andre lande. Det bør ske ved landenes egen indsats, suppleret med en målrettet udviklingsbistand.

Et frit europæisk fællesskab

Europa, som to gange i dette århundrede har oplevet økonomisk og politisk ruin ved krige i vor verdensdel, har med den positive udvikling af Det Europæiske Fællesskab fået en ny og bedre fremtid.

Vesteuropa har med EF's udvikling genvundet sin styrke på et solidt grundlag, forankret i frihed, velstand og fred. EF er blevet et stærkt forbillede ikke alene for de øvrige europæiske stater, men også for mange andre lande. Demokratiseringen i Østeuropa betyder nye udfordringer for EF og rummer samtidig en eksisterende mulighed for at videreudvikle et større europæisk fællesskab.

Vi betragter ikke det nuværende EF som et mål i sig selv, men som det vigtigste middel til et nært politisk og økonomisk samarbejde mellem selvstændige, demokratiske lande i Europa.

Vi sætter derfor på at styrke dette samarbejde, så de øvrige demokratiske lande efterhånden kan blive medlemmer af EF. Og så Europa på linie med USA og Japan kan fastholde og udbygge sin placering som et af de globale centre - økonomisk, teknologisk, politisk og kulturelt.

Vi arbejder for en aktiv og selvstændig dansk EF-politik, der indebærer, at Danmark på alle måder spiller en markant rolle, når EF's og Europas videre fremtid skal udformes.

For Det konservative folkeparti, der altid har lagt stor vægt på det nordiske samarbejde, er det samtidig et vigtigt mål, at alle de nordiske lande hurtigt kan blive medlemmer af EF. Det vil betyde, at vi i fællesskab og med større vægt kan påvirke den europæiske udvikling ud fra vore fælles nordiske, folkelige, kulturelle og sproglige traditioner. Nord-

isk Råd vil samtidig få en ny vigtig dimension den dag, alle nordiske lande er medlemmer af EF.

EF-samarbejdets perspektiv

De samme principper om decentralisering og størst mulig indflydelse for det enkelte menneske, som vi vil virkeliggøre i Danmark, skal også gøres gældende i EF-sammenhæng. Derfor skal EF-samarbejdet udvikles i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Det betyder, at EF ikke skal træffe beslutning om sager, der bedst afgøres nationalt. De europæiske nationers særpreg og identitet skal fortsat bevares og udvikles. Europas styrke består netop i den mangfoldighed, der fremmer kreativitet og udvikling.

EF-sammenhæng. Derfor skal EF-samarbejdet udvikles i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Det betyder, at EF ikke skal træffe beslutning om sager, der bedst afgøres nationalt. De europæiske nationers særpreg og identitet skal fortsat bevares og udvikles. Europas styrke består netop i den mangfoldighed, der fremmer kreativitet og udvikling.

Fællesskabet som konfliktsløser

Som medlem af EF skal Danmark arbejde for, at EF udmytter alle sine muligheder for at styrke og udvikle konfliktsløsende redskaber, som sikrer en stabil udvikling i Europa og som modvirker tilbageslag i retning af tilstandene før de to verdenskrige.

EF-landene bør således gennem deres fælles udenrigspolitik arbejde for, at principperne i CSCB-aftalerne om ligestilling af etniske, nationale og religiøse mindretal hurtigt føres ud i livet.

Vi betragter ikke det nuværende EF som et mål i sig selv, men som det vigtigste middel til et nært politisk og økonomisk samarbejde mellem selvstændige, demokratiske lande i Europa.

Det konservative folkeparti anser et velfungerende og stærkt dansk forsvar som vort vigtigste bidrag til, at den fælles frihed kan sikres. Vi skal bære vor del af den fælles forsvarsbyrde

FRIHEDEN UDFOLDES

- familier i centrum
- de altes rolle
- kulturverdi
- uddannelse og arbejde
- fælles om miljøet
- det offentlige rolle

Lige muligheder med respekt for forskellighed er en konservativ grundholdning. Den skal sætte sit stærke præg på vor politik overalt, hver borgernes frihed udfoldes.

Familien

Familien er den naturlige ramme om samlivet med vore nærmeste. Det traditionelle familiebånd må ikke mødes med ligegyldighed. Det er vigtigt, at familiens medlemmer føler ansvar for familien som helhed.

Danmark er blevet et samfund, hvor det er almindeligt, at begge forældre er udearbejdende, også når de har små børn. Kvindens erhvervdeltagelse har sat sit klare præg på udviklingen. Vi må sikre

familiernes gode rammer, så det bedre kan lykkes at tilrettelægge tilværelsen i den vigtige, men ofte sårbar periode, som forældre med små børn befinder sig i. Vi skal prioritere omsorgen for børn højt. Et vigtigt bidrag er at sikre et varieret udbud af børnepassningsmuligheder både i offentligt og privat regi.

Derfor bliver indretningen af vort arbejdsliv også vigtig. Der må udvises fleksibilitet især i de perioder, hvor forældre børnen forholdet har størst betydning. Vi skal begrænse den belastning, som dårlig sammenhæng mellem arbejdsliv, familieliv og børnepassningsmuligheder skaber. Samfundet skal ikke blande sig i, hvilke valgte forældre træffer. Med en fleksibel holdning til arbejdstid og personalepolitik vil mange konflikter kunne undgås. Forældrene skal have reelle valgmuligheder - af hensyn til familieføret og til børnenes opvækst. Heri ligger også, at forældre, der vælger selv at passe deres børn sikres reel mulighed herfor, f.eks. gennem passningstilskud, der ydes af de enkelte kommuner.

Aktivt hele livet

Alderdommen er en værdifuld periode i et menneskes liv. Ældre skal i lighed med alle andre borgere sikres størst mulig frihed med ansvar for egen tilværelse. Det gælder ikke mindst på boligområdet, hvor Det konservative folkeparti mener, at de ældre, så længe de ønsker det, skal kunne blive boende i egen, evt. beskyttet bolig og kunne trække på service fra det offentlige. Mulighederne for private servicetilbud på dette område skal fremmes.

Det konservative folkeparti vil arbejde for, at mennesker får bedre muligheder for en fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Udviklingen i befolkningssammensætningen taler herfor, og menneskelige hensyn må spille en afgørende rolle. Ældre medarbejdere skal have mulighed for at fortsætte i arbejde, hvis de ønsker og magter det. De, som ønsker at gå på pension, må sikres agede muligheder for en gradvis pensionering.

Kulturel mangfoldighed

Tendenser til at måle alt i kvantitet frem for kvalitet støder mod det konservative grundsyn. Det gælder ikke mindst i den konservative kulturpolitik, hvor det, der har særlig kvalitet, må have første prioritet. Forpligtelse til at værne om den klassiske kultur ligger i naturlig forlængelse af den konservative respekt for den tradition, vi er en del af.

Den ny kunst kræver særlig opmærksomhed. Samtiden har ikke altid blik for det bedste i tiden. Uden en særlig bevægelse over for det eksperimenterende i vort kultur risikerer vi at gøre den fattigere.

I forhold til byernes fornyelse og udvikling må vi sætte arkitektoniske krav højere end det kortsigtede økonomiske og værne om det bevaringsværdige, samtidig med at vi baner vejen for udvikling af nye værdier og kvaliteter.

Kulturlivet skal kunne udfolde sig frit. Det frodige og agte folkelige består netop i mangfoldigheden.

Vi skal bevare vor danske egenart. Det

gælder ikke mindst i dag med de mange påvirkninger fra det stærkt stigende internationale samkvem. Vi må derfor aktivt hævde vor danske kultur og vort eget sprog. Vi vender ikke ryggen til det, der kommer ude fra. Vi lader os tværtimod gerne berige, men vi vil samtidig fastholde vor egen nationale, kulturelle arv, tradition og identitet.

De mange folkelige aktiviteter inden for musik, sang, scenekunst, litteratur, folkeoplysning, kirkeliv og idræt er udtryk for et righoldigt dansk åndsliv og fællesskab.

Uddannelse, forskning og nye muligheder

Den eksplosive udvikling i viden stiller store krav til det enkelte menneskes kvalifikationer. Ikke mindst den europæiske udvikling kræver, at vort uddannelsessystem indrettes så der hurtigt kan skabes fornyelse af både struktur og indhold.

Stærk styring af uddannelserne skal begrænses. I stedet skal der lægges vægt på at fastsætte mål og krav. Den enkelte uddannelsesinstitution må selv afgøre, hvorledes kravene opfyldes. Derved fremmer vi selvforvaltning og konkurrence på kvaliteten inden for de enkelte uddannelser.

Adgangen til videregående uddannelser skal gøres betinget af ansøgerens egnethed, konstateret ved adgang- eller stopprøver - fremfor af et eksamensgennemsnit, hvis betydning for den efterfølgende uddannelse ofte kan være begrænset.

Samfundet skal ikke forsøge at presse de unge ind i bestemte uddannelser, men ved tilstrækkelig fleksibilitet gøre det lettere for de unge at tilpasse sig de beskæftigelsesmæssige tilbud og tilegne sig supplerende kvalifikationer undervejs i uddannelsesforløbet.

Danmarks velfærd afhænger - foruden af veluddannede unge - også af, at vor forskning er på et højt internationalt niveau. Den private og offentlige forskning skal styrkes og samarbejdet mellem universiteter og erhvervsliv fremmes.

Nyl syn på arbejdsmarkedet

Principperne om større frihed og bedre tilpasningsvæne inden for uddannelsesområdet står i centrum for vor indsats på arbejdsmarkedet, herunder arbejdsmarkedets uddannelser. Det er en afgørende forudsætning for at nå et af vore politiske hovedmål: Et samfund med fuld beskæftigelse.

Større smidighed og åbenhed kan også bringe flere i arbejde. Strive og forældede regler, der fører til strukturel arbejdsløshed, må afskaffes. Arbejdsmarkedet skal rumme et tilstrækkeligt udbud af muligheder, så flaskehalse undgås.

En ny arbejdsmarkedspolitik, der giver den enkelte større færdigheder, selvstændighed og frihed stiller også krav om en ansættelse og mere differentieret lønstruktur. Det er bedre, at flere kan komme i arbejde, end at de går uden beskæftigelse og er afhængige af det offentlige. Vi vil således

fremme passiv ressource til fordel for en aktiv indsats.

Fremgang og erhvervsstruktur

Lønmodtager, rente og beskatningsforhold er af afgørende betydning for erhvervsvilkårene. Men andre forhold spiller også ind.

En styrkelse af den fremtidige erhvervsudvikling må sigte på at fremme både de store koncerners og de små og mellemstore virksomheders vækstmuligheder. Uanset forskelle i størrelse og erhvervsstrategi har alle virksomheder et fælles behov for gode vilkår. Det vil derfor styrke vækstmulighederne, hvis det offentlige ved udarbejdelse af regler og krav i større udstrækning tager hensyn til erhvervslevens arbejdsbetingelser.

Vækst og miljø

For en konservativ livsopfattelse er beskyttelsen af naturen og omgivelserne både en mærkesag og en byrdesag. Det følger simpelthen af vores vilje til at bevare. Vores grundholdning er, at vi skal give naturen videre til vore børn, sådan som vi gerne selv ville have modtaget den. Alle vore handlinger i forhold til vore omgivelser må derfor være præget af omsorg og hensyn.

Mange miljøproblemer kommer til os udefra. Derfor skal vi både løse dem nationalt og internationalt - ikke mindst gennem EF. Og det skal ske på en måde, som fortsat sætter os i stand til at udbygge og udvide vores velfærd. Vi skal således ikke vælge mellem miljø og vækst, men føre en politik, som gavner begge dele. Dette kan kun ske, hvis den økonomiske vækst foregår, så der ikke fejles nye miljøbelastninger til de gamle - for så bliver regningen til vore børn blot endnu større end den, vi fik.

Miljøpolitik må bygge på motivation, tilskyndelse og prioritering. Samfundets indsats for miljøet skal hvile på solid viden, men der kan være tilfælde, hvor den begrundede tvivl skal komme miljøet til gode. Det kan være for sent at udføre en miljøbevarende indsats, hvis man venter til det endegyldige bevis foreligger.

Eftersom stort set alle vore handlinger har konsekvenser for miljøet, er det nødvendigt at integrere miljøpolitikken i en række andre samfundsbestemmelser.

Vi skal skåne naturen, spare på ressourcerne og begrænse energiforbruget. Miljøbevidstheden må være til stede på alle niveauer i samfundet, hvis miljøopgaven skal lykkes.

Lavere skattetryk - større personlig råderum

Skattetrykket må aldrig fratage den enkelte valgmuligheder og selvstændighed. Et højt skattetryk skaber afhængighed af offentlige ydelser, gør den enkelte mindre selvstændig og svækker lysten til at gøre en ekstra indsats.

Derfor arbejder vi for en væsentlig reduktion af det samlede skattetryk i Danmark. Skattesystemet må indrettes, så det

fremmer vækst og kommer i bedre overensstemmelse med de øvrige EF-landes.

Et lavere samlet skattetryk hænger naturligt sammen med omfanget af den offentlige aktivitet. Det konservative folkeparti vil derfor fortsat reformere, modernisere og begrænse den offentlige sektor.

Udover en stærk konkurrenceevne, en god infrastruktur, og et højt niveau for uddannelse og forskning er det en forudsætning for at fremme erhvervsudvikling og vækst, at vore skattevilkår er konkurrencedygtige.

Vi ønsker naturligvis, at den offentlige sektor skal sikre borgerne et kvalitetspræget serviceniveau, men på færre områder end hidtil. De offentlige ansatte skal have moderne arbejdsvilkår med mulighed for individuelle udfordringer. Det vil øge motivationen til at yde den bedste mulige service. Traditionelle faggrænser skal nedbrydes, og ledelsesmetoder og arbejdsformer skal tilrettelægges, så initiativ og ekstra indsats belønnes.

Det konservative folkeparti lægger vægt på, at den offentlige service udføres så vidt muligt på markedsvilkår, hvor begreber som konkurrence, effektivisering og produktudvikling er retningsgivende. Borgere skal have større frihed til at vælge mellem konkurrerende institutioner og ydelse.

Det sociale system skal bygge på princippet om hjælp til selvhjælp. Det sociale system skal hjælpe de svage. Der bliver for lidt til de dårligst stillede, hvis alle modtager offentlige ydelser. De frivillige sociale organisationer og foreninger må have en mere fremtrædende rolle som supplement til det offentlige. De er ofte i stand til bedre og billigere at løse opgaver, som kræver en individuel menneskelig kontakt.

De offentlige opgaver skal således løses bedst og billigst, uanset om det sker i privat eller offentlig regi. Fri konkurrence, privatisering, decentralisering og udlicitering, vil medføre en mere differentieret offentlig service med færre regler.

AFSLUTNING

Troværdighed og vilje til fornyelse

Vi lever under forandringens lov. Hver tid har sine udfordringer. Vi konservative bygger på et menneskesyn, som har stået sin prøve, og som i disse år æter bekræftes. Krævet om frihed er fundamentalt i det menneskelige sind.

Det danske samfund, som Det konservative folkeparti påtager sig sit fulde ansvar og forpligtelse for, skal på en række væsentlige områder forandres og forbedres.

Vi vil sikre mennesker mere personlig frihed og samtidig fastholde det fælles ansvar for samfundet. For at værne om den individuelle frihed vil Det konservative folkeparti fortsat arbejde for balance mellem det private og det offentlige.

Frihed under ansvar og vilje til fornyelse skal således fortsat være Det konservative folkepartis udgangspunkt for udviklingen i Danmark frem mod årtusindskiftet.

Vores grundholdning er, at vi skal give naturen videre til vore børn, sådan som vi gerne selv ville have modtaget den

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk